

УДК 378.147:81'243

Кот Мар'яна Ігорівна
викладач кафедри іноземних мов
Одеського національного економічного університету

Використання інтерактивної авторської технології «пункт призначення» на заняттях з іноземної мови

Постановка проблеми полягає в тому, що навчання іноземним мовам у вищій школі на сучасному етапі вимагає інновацій, як від викладачів, так і від студентів.

Для розвитку комунікативної та соціально-культурної компетенцій необхідні такі форми і прийоми роботи, які забезпечують у студентів активну діяльність, спрямовану на здобуття знань, підвищують їх пізнавальну активність і працездатність, творчу ініціативу і дають в результаті високу якість знань. При відборі сучасних методів навчання необхідно врахувати наступні критерії, відповідно до яких використані методи повинні:

- створювати атмосферу, в якій студент відчуває себе вільно і комфортно, стимулювати його інтереси, розвивати бажання практичного вживання іноземної мови;
- заохочувати студента в цілому, зачіпаючи його емоції, почуття, тощо;
- стимулювати його мовні, когнітивні і творчі здібності;
- активізувати студента, роблячи його головною діючою персоною в навчальному процесі, активно взаємодіючою з іншими учасниками цього процесу;
- створювати ситуації, в яких викладач не є центральною фігурою, тобто, студент повинен усвідомити, що вивчення іноземної мови пов'язано з

його особистістю і інтересами, а не з прийомами і засобами навчання, використані викладачем;

- навчити студента працювати над мовою самостійно на рівні його фізичних, інтелектуальних і емоційних можливостей – одночасно забезпечити диференціацію і індивідуалізацію навчального процесу;
- передбачити різні роботи в аудиторії: індивідуальну, групову, колективну, в певній мірі, стимулюючи активність студентів, їх самостійність, творчість.

На допомогу педагогам можуть прийти сучасні освітні технології, які багаті прийомами і формами, що дозволяють організувати ефективну освітню діяльність на заняттях.

Однією з таких технологій є технологія «пункт призначення». Або, точніше кажучи, це організаційна форма, яка може бути наповнена різними технологіями навчання.

Метою даної статі є висвітлити ефективність технології «пункт призначення» та проаналізувати доцільність використання даної технології на заняттях з іноземної мови.

Виклад основного матеріалу. Технологія «пункт призначення» це спеціально організований викладачем, і виконується в групах студентів, комплекс дій, спрямований на виконання певних завдань по темі. Сутність технології «пункт призначення» полягає в такій організації навчальної діяльності, при якій студенти поділяються на чотири групи, шкірні з яких працює у «пункті» під керівництвом викладача та переміщуються до слідуючого «пункту» (іншого викладача) після виконання певного завдання.

Основою технології навчання є зосередження процесу навчання на особистості студента, надання йому більшої свободи вибору і максимальної самостійності. Основні положення технології навчання зводяться до наступного: автономія студентів розуміється як уміння брати на себе

відповідальність за свою навчальну діяльність, включаючи всі компоненти цієї діяльності, а саме: встановлення цілей, визначення змісту і послідовності, вибір методів і прийомів, оцінка отриманого результату. Також про формування та розвиток автономії студентів (навчання за технологією «пункт призначення» одна з форм автономного навчання), як умови вироблення індивідуальних стратегій навчання іноземним мовам, формування у студентів навичок самоконтролю, становлення більш активної їх ролі в процесі мовної освіти [1, 179-189].

Навчання за авторською технологією «пункт призначення» - диференційоване, діяльнісне і, найголовніше, самостійне навчання. При навчанні іноземної мови за даною технологією, організація освітньої діяльності на заняттях і в позаурочний час дозволяє закріплювати новий і повторювати пройдений матеріал. Звичайно, для проведення заняття такого плану викладачу необхідно ретельно підготуватися:

- продумати тему, що дозволяє побудувати заняття на інтегративній та діяльнісній основі,
- підготувати різноманітний матеріал, різнорівневі завдання,
- підготувати інструкції з виконання завдань.

Ступінь складності представлених завдань повинна вміло варіюватися викладачем. Можливість варіювати рівнем складності завдань є незаперечною перевагою даної технології. На практиці в вузі викладачі стикаються з групами, де студенти мають не тільки різні рівні володіння іноземною мовою, а й відрізняються різними інтересами, увагою, мотивацією, навчальними стилями, типами інтелекту, фізіологічними і психологічними характеристиками, швидкістю сприйняття, різної зрілістю і досвідом. Можливості врахувати всі ці фактори при розподілі студентів на підгрупи обмежені. Однак при використанні даної технології викладач може вивчити індивідуальні

особливості студентів і використовувати їх в процесі навчання, як найважливіший педагогічний принцип і умову успішного навчання.

Іншою перевагою даної технології є забезпечення рівних можливостей для студентів з різним рівнем підготовки.

Досягається це за допомогою підготовки завдань різної складності, наявності необхідного навчально-методичного та довідкового матеріалу для всіх студентів, підбору навчального матеріалу, відповідного інтересам і потребам студентів, підготовкою завдань з різними способами виконання для окремих студентів, вправ відкритого типу, планування різних завдань для студентів з різною швидкістю виконання [2, 88-92].

Посилаючись на досвід роботи за даною технологією слід зазначити, що необхідно створити станції відпочинку, де запропоновані завдання будуть менш складними або будуть представлені в ігровій формі, що дозволить студентам трохи розслабитися і відпочити. Також можливо ввести інформаційні зони, де студенти зможуть скористатися запропонованими додатковими матеріалами, наприклад, словниками, енциклопедіями, інтернет-ресурсами, які полегшують роботу над запропонованими завданнями.

Для роботи на кожній станції повинен бути обов'язково встановлений ліміт часу, щоб всі студенти отримали можливість попрацювати на всіх пунктах. При цьому часу має бути достатньо для детального опрацювання матеріалу, а не його поверхневого вивчення. Викладачеві, в даному випадку, необхідно вміло ранжувати час і, помітивши різний швидкісний режим виконання завдань у різних груп, переводити найбільш активні команди на буферні пункти. Зміна станцій повинна здійснюватися по команді викладача.

Для того щоб заняття пройшло успішно і продуктивно, педагогу необхідно дотримуватися ряду правил:

- на початковому етапі заняття необхідно створити мотивацію для роботи, спільно поставити завдання (для чого це потрібно) і визначити правила поведінки;
- необхідно показати студентам різноманітність завдань, можливість вибору завдань;
- визначити час роботи і чітко дотримуватися інтервал для перерви;
- підготувати чіткі інструкції з виконання завдань, в яких вказуються режим роботи, послідовність виконання дій;
- познайомити з джерелами інформації, якими можна, можливо користуватися.

Хочеться відзначити, що педагогу необхідно приділяти велику увагу підготовці матеріалу, який повинен бути цікавим і посильним для виконання за відведений час.

При використанні даної технології навчання докорінно змінюється роль студентів, вони отримують можливість виконувати завдання як самостійно, так і в парах або групах, що є найбільш цінним з точки зору багатьох європейських дослідників (Dodge B., March T., Lamb A., Bauer-Ramazani Chr.) При цьому потрібно звертати особливу увагу на те, щоб пари або невеликі групи весь час мали змогу змінюватися для того, щоб уникнути звикання до складу і технологій роботи в них. Така організація роботи вимагає від студентів більшої орієнтації на ідеї і досвід своїх колег по групі, готовності до аналізу, проведення різного роду експериментів, створення власних проектів та вміння продуктивно працювати на різному рівні. Кожен цикл спрямований на вирішення певних завдань, або вивчення чи повторення певного блоку в досягненні спільної мети заняття [2, 88-92].

Можна виділити наступні позитивні сторони використання технології «пункт призначення»:

1. Даний вид роботи створює позитивний психологічний клімат в групі, а, отже, підвищує мотивацію вивчення іноземної мови.
2. При такому виді роботи студенти можуть вчитися не тільки у викладача, а й один у одного, що часом буває навіть більш ефективним.
3. Всі студенти побувають і попрацюють на всіх станціях, виконають той же обсяг роботи, який планується для традиційного заняття, але в малій групі робота виконується більш ефективно і результативно, при цьому такий формат змушує студентів бути активними протягом усього часу.
4. Підвищення самостійності студентів.
5. Студенти розвивають соціальну компетенцію.

Необхідно згадати і деякі труднощі під час роботи. А саме:

1. Підготовка заняття за технологією «пункт призначення» вимагає від викладача набагато більше часу і фантазії, ніж інші форми.
2. При поганій підготовці або організації робота може перейти в хаос.
3. Наявність певних умов: добре підготовлений роздатковий матеріал, оптимальна кількість студентів.

Є також ряд проблематичних моментів, які викладач повинен добре продумати перед роботою. Наприклад, роль викладача при даній формі роботи. На наш погляд, тут можливі різні варіанти. Він може працювати на одній зі станції, наприклад, брати участь в бесіді по темі, може надавати індивідуальну допомогу, на яку завжди не вистачає часу при традиційній формі заняття, а може просто спостерігати за роботою груп [3, 192].

Висновки. Таким чином, навчання з використанням технології "пункт призначення" - одна з ефективних форм організації освітньої діяльності на заняттях з іноземної мови, що розвиває регулятивні та комунікативні, універсальні навчальні дії і забезпечує усвідомлене і міцне засвоєння знань і умінь. З нашої точки зору, такий вид навчання володіє безперечним потенціалом і дуже перспективний. В рамках міжкультурної комунікації це

концептуально нова організація навчального процесу, основними принципами якої є високий ступінь мотивації і орієнтація на активну практичну діяльність самого студента, самостійність і співпрацю в команді, вироблення стратегії вирішення поставленого завдання.

Література

1. Керекеша О. В., Барабаш Ю. Г. Використання інтерактивної авторської технології «пункт призначення» у формуванні професійної компетентності студентів-економістів / О. В. Керекеша, Ю. Г. Барабаш. – Проблеми сучасної педагогічної освіти. – РВНЗ Кримський гуманітарний університет. – Випуск 36. – Ч.2. – Ялта, 2012. – с. 179 – 189.
2. Керекеша О. В., Барабаш Ю. Г. Інтерактивна авторська технологія на допомогу роботі у літній мовній школі / О. В. Керекеша, Ю. Г. Барабаш. – Витоки педагогічної майстерності. Збірник наукових праць Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка. – Випуск 9. – Полтава, 2012. – Серія «Педагогічні науки». – с. 88 – 92.
3. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посіб. / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко ; за ред. Пометун О. І. – К. : А.С.К., 2004. – 192 с.

Кот М.І. Використання інтерактивної авторської технології «пункт призначення» на заняттях з іноземної мови.

Автором даної статті розглядається доцільність та переваги використання інтерактивних авторських технологій на заняттях з іноземної мови. Сутність таких технологій полягає у взаємонавчанні, груповій формі організації освітнього процесу. Педагог виконує функцію помічника в роботі, організатора,

виступає як джерело інформації. Викладач і студент виступають як рівноправні суб'єкти.

Також автор описує технологію «пункт призначення» як механізм, який дозволяє застосовувати різні методи й форми роботи. Технологія використання такої форми являє собою поетапне, логічно побудоване використання форм активного навчання. Треба відмітити, що планування та проведення заняття за інтерактивними технологіями вимагають, насамперед, компетентності в даних технологіях викладача. Як викладач зможе продумати і побудувати своє заняття.

На сьогодні інтерактивні технології відіграють важливу роль у сучасній освіті. А студенти посідають активну позицію в засвоєнні знань, зростає інтерес до одержання знань.

Ключові слова: інтерактивна технологія, вивчення іноземної мови, інтерактивне навчання, технології

Кот М.И. Использование интерактивной авторской технологии «пункт назначения» на занятиях по иностранному языку

Автором данной статьи рассматривается целесообразность и преимущества использования интерактивных авторских технологий на занятиях по иностранному языку. Сущность таких технологий заключается в взаимообучении, групповой форме организации образовательного процесса. Педагог выполняет функцию помощника в работе, организатора, выступает как источник информации. Преподаватель и студенты выступают как равноправные субъекты.

Также автор описывает технологию «пункт назначения» как механизм, который позволяет применять различные методы и формы работы. Технология использования такой формы представляет собой поэтапное, логически построенное использование форм активного обучения. Надо отметить, что

планирование и проведение занятий по интерактивным технологиям требуют, прежде всего, компетентности в данных технологиях преподавателя. Как преподаватель сможет просмотреть и построить свое занятие.

На сегодня интерактивные авторские технологии играют важную роль в современном образовании. А студенты занимают активную позицию в усвоении знаний, растет интерес в получении знаний.

Ключевые слова: интерактивная технология, изучение иностранных языков, интерактивное обучение, технологии

Kot M. I. Usage of interactive author's technology "destination" in the process of teaching foreign languages.

The author of this article examines the desirability and advantages of using interactive technologies in the classroom. The essence of these technologies consists in mutual help, group form of educational process organization. The teacher performs the function of helper or the organizer in the work, acts as a source of information. Teacher and students act as equal performers.

The author also describes the technology of "destination" as a mechanism which allows to apply different methods and forms of work. Technology for the implementation of such form represents a phased, logically constructed usage of active learning forms. It should be noted that, first of all, planning and delivering classes using interactive technologies require teacher's competence in these technologies. It depends on teacher's ability to think over and build his lesson.

Nowadays, interactive technologies play an important role in modern education. And the students are actively involved in learning, there is a growing interest in gaining knowledge.

Keywords: interactive technology, learning of foreign languages, interactive education, technology

References

1. Kereksha, O. V., Barabash, Y. H. (2012). Vykorystannya interaktyvnoyi avtorskoyi tekhnolohiyi “punkt pryznachennya” u formuvanni profesynoyi kompetentnosti studentiv-ekonomistiv [Using interactive author’s technology “destination” in the development of professional competence of students-economists]. *Problems of modern pedagogical education. Issue 36, Part II, Yalta, p. 179-183 [in Ukraine]*.
2. Kereksha, O. V., Barabash, Y. H. (2012). Interaktyvna avtorska tekhnolohiya na dopomohu roboti u litniy movniy shkoli [Interactive author technology for helping work in the summer language school]. *Vytoky pedahohichnoi maysternosti – Sources of pedagogical mastery: Collection of scientific works of the Poltava national pedagogical university of V. G. Korolenko. Poltava, 9, p. 88-92 [in Ukraine]*.
3. Pometun O. I., Pyrozhenko L. V. (2004). Suchasnyi urok. Interaktyvni tekhnolohiyi navchannya : nauk.-metod. posib. [Modern lesson. Interactive technologies of learning : textbook]. *K., p. 192 [in Ukraine]*.